

## Transport:

Ca. 25% i undersøgelsen foretaget på mødet på Notmarkhus den 24. oktober, angiver at bedre busforbindelser ønskes. Tallet overgås kun af ønsket om at beholde skolen og sportspladsen (27%) og ønsket om bedre oprydningskultur (33%).

Det er afgørende for livskvaliteten i landsbyerne at have en god transportforbindelse til omverdenen. Det er ikke løst med flere private biler, da både børn og unge og mange ældre ikke kan eller ønsker at bruge privatbil. I gruppen er de ældre repræsenteret, og har udtrykt ønske om at blive boende i området, men det kan kun lade sig gøre med bedre transport til indkøb og aktiviteter. Forslaget om at ældre kan aftale en fællesindkøbsdag og selv bestille en taxi falder ikke i god jord, for mange ældre har den holdning, at man ikke som ældre skal ligge andre til last, og et stærkt ønske om at være uafhængig af andres hjælp. Det er derfor et ønske fra flere ældre, at transport organiseres som en ordning for alle borgere.

Udgangspunktet for det følgende tages i *Trafikministeriets Forsøgsordninger, Systemrapport nr. 39: Totaltransport i Ravnsborg, Evaluering af 3-årigt forsøg*. Evaluering og rapporten er udarbejdet af COWI i okt. 1996.

**Resume:** Målet var at forbedre tilbuddet om kollektiv trafik og mindske energiforbrug og forurening. Totalbussen i Ravnsborg kombinerer transport af skolebørn, ældre, handicappede og brugere af kollektiv trafik i øvrigt. Samt madudbringning og udbringning af bøger fra biblioteket. Kørslen består af faste ruter – primært til transport af skolebørn og telebuskørsel, der skal bestilles senest en time før afgang. Der avendes minibusser med lav indstigningshøjde med plads til 21 passagerer, kørestole og barnevogne. Baggrunden for forsøget var at forbedre ældres muligheder for at bo i eget hjem.

**Resultatet:** 75% oplevede en forbedring, og at det var lettere at bo i området. Der var flere passagerer med busserne, flere grupper af bruger tager med Totalbussen, antallet af ruter fordoblet og udgiften det 3. forsøgsår var kun ca. 3% højere end før forsøget. Energiforbruget faldt med ca. 25% og dermed også forureningen. Brugerdeltagelse har i høj grad været medvirkende til, at transportsystemet har udfyldt borgernes behov.

### Forslag:

Der etableres en gruppe bestående af borgere/brugere i området, fagpersoner og politikere. Fagpersoner kan være planlæggere fra Sydbus/amtet, eller personer fra et busselskab.

Målet for gruppen er at udarbejde en detailplan for transportbetjeningen i området. Planen skal dække et større område end de tre landsbyer, da transporten til Augustenborg/Sønderborg og skolerne i området skal med. Ligeledes skal transporten af mad og biblioteksbøger dække et naturligt område. Transport til ungdomsskole/aftenskole ligger også uden for området, men skal indgå.

Gruppen skal have mulighed for at indkalde videns- og ressourcepersoner på andre områder: Bibliotek, plejehjem, ungdomsskoler, skolerne osv.

Gruppen skal have mulighed for at lave brugerundersøgelser.

Gruppen skal derfor have et budget til rådighed.

Resultatet af gruppens arbejde foreslås at være:

1. Plan for ruter, der køres fast, telebusser, og i hvor høj grad der kan køres "fra dør til dør" og bustyper.
  - a. Planen skal ligeledes indeholde planer for udbringning af mad, biblioteksbøger.
  - b. Der skal være forslag til aftaler med skoler, friskoler, specialskoler, Ungdomsskoler/klubber, plejehjem og andre potentielle grupper af brugere.
  - c. Plan for "markedsføring"
2. Opstille et forsøgsbudget.
3. Opstille en finansieringsplan, der anviser byrdefordeling mellem skoler, bibliotek, ungdomsskoler etc.
4. Forslag til styring med borgerinddragelse, og hvorledes der kan ændres undervejs efter erfaringer og behov.
5. Forslag til evaluering og monitorering. Her skal indgå overvejelser om anvendeligheden i hele Ny Sønderborg.

Forslaget kan passende være klar til afprøvning ved starten af Ny Sønderborg. (Afhængig af kontrakt med eksisterende selskaber.)